

Natuurtoets realisatie bergingskelder De Lier

Definitief 24 maart 2017

Natuurtoets realisatie bergingskelder De Lier

**Toetsing aan het onderdeel soortenbescherming van de Wet
Natuurbescherming**

Concept

Kenmerk R001-1244805KBJ-V01

Verantwoording

Titel	Natuurtoets realisatie bergingskelder De Lier
Opdrachtgever	Kroes aannemingsbedrijf
Projectleider	J. Dirks
Auteur(s)	J.H.C. Nagtegaal
Tweede lezer	D. van der Est
Projectnummer	1244805
Aantal pagina's	16 (exclusief bijlagen)
Datum	24 maart 2017
Handtekening	

Colofon

Tauw bv
BU Meten, Inspectie & Advies
Australiëlaan 5
Postbus 3015
3502 GA Utrecht
Telefoon +31 30 28 24 82 4

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom.

De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Tauw. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Tauw hoge prioriteit. Tauw hanteert daartoe een managementsysteem dat is gecertificeerd dan wel geaccrediteerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001

Concept

Kenmerk R001-1244805KBJ-V01

Inhoud

Verantwoording en colofon	5
1 Inleiding.....	8
1.1 Doel	8
1.2 Wetgeving	8
1.3 Te beschouwen onderdelen Wnb.....	8
1.4 Werkwijze	9
1.5 Kwaliteit	9
2 Situatie en beoogde ontwikkeling	10
2.1 Huidige situatie.....	10
2.2 Beoogde ontwikkeling	11
3 Soortenbescherming	12
3.1 Beschermingsregime en bepalingen	12
3.2 Vrijstellingen	12
3.3 Zorgplicht.....	13
3.4 Literatuuronderzoek	14
3.5 Effecten	14
3.5.1 Vleermuizen	14
3.5.2 Broedvogels	14
4 Conclusies en aanbevelingen	15
5 Literatuur.....	16

1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat achtergrondinformatie over het doel van de toetsing, de relevante natuurwetgeving, de wijze van kwaliteitsborging en de te hanteren uitgangspunten voor toetsing.

1.1 Doel

In opdracht van Kroes Aannemingsbedrijf heeft Tauw onderzoek gedaan naar de consequenties van de Wet natuurbescherming voor de realisatie van een bergingskelder onder een bestaande parkeerplaats. De ontwikkeling kan alleen doorgaan als deze niet in strijd is met de natuurwetgeving, of als de benodigde vergunningen en/of ontheffingen kunnen worden verleend. In de rapportage worden de volgende vragen beantwoord:

- Welke onderdelen van de Wet natuurbescherming (hierna te noemen Wnb) zijn van belang?
- In hoeverre is de beoogde ontwikkeling (mogelijk) strijdig met de Wnb?
- Zijn maatregelen en/of een ontheffing/vergunning nodig?
- Wat betekent dit voor de verdere planvorming en uitvoering?

1.2 Wetgeving

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (hierna te noemen “Wnb”) in werking. De Wnb is het nieuwe wettelijke stelsel voor natuurbescherming en vervangt drie tot dan bestaande wetten, namelijk de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet.

Het beschermingsregime gaat uit van het “nee, tenzij-principe”. Dit betekent dat de genoemde verbodsbepalingen in de Wnb voor bescherming van gebieden, soorten en houtopstanden altijd gelden. Het afwijken hiervan is alleen onder voorwaarden toegestaan. Gedeputeerde Staten (GS) van de provincie Zuid-Holland is het bevoegd gezag voor het verlenen van toestemming door middel van een vergunning, ontheffing of vrijstelling.

1.3 Te beschouwen onderdelen Wnb

Het is noodzakelijk om de ontwikkeling te toetsen aan soortenbescherming (vanwege de mogelijke aanwezigheid van flora en fauna). Gelet op de ligging binnen de bebouwde kom, de afstand tot het Nationaal natuurnetwerk en Natura2000 gebieden en het ontbreken van ecologische samenhang met beschermde gebieden is een toetsing aan de onderdelen gebiedsbescherming en houtopstanden niet relevant.

1.4 Werkwijze

De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten is bepaald aan de hand van de volgende gegevens:

- Regionale en landelijke verspreidingsatlassen en -data (zie ook H5)
- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)
- Natuurkaart van Tauw (www.tauw.nl/ecoviewer)
- Een oriënterend veldbezoek op 21 maart 2017

Het doel van de literatuurstudie is om na te gaan welke beschermde soorten in of in de omgeving van het plangebied kunnen voorkomen. De ecooloog controleert tijdens het oriënterende veldbezoek of de locatie voldoet aan eisen die soorten aan hun leefomgeving stellen. Ook kijkt de ecooloog naar aanwijzingen van de aanwezigheid (zichtwaarnemingen en sporen van terreingebruik, zoals holen, uitwerpselen, haren, prooi- of voedselresten).

1.5 Kwaliteit

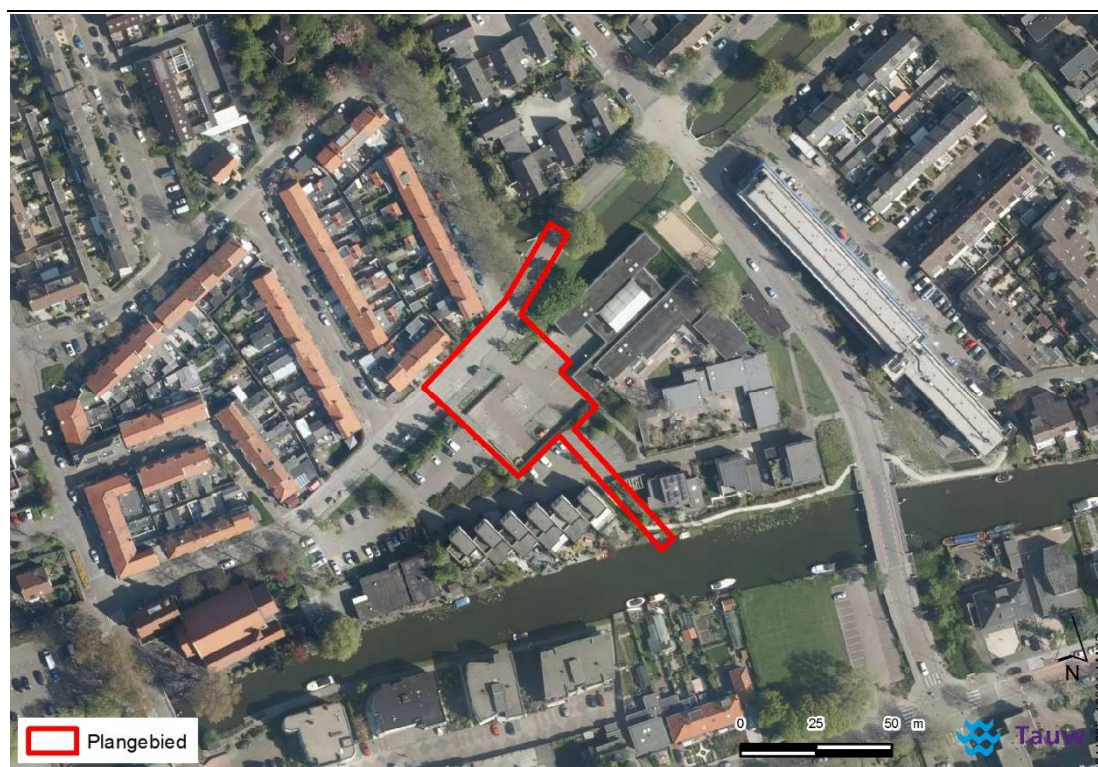
Voor soortenbescherming is een volledige garantie over de aanwezigheid niet te geven. Door inzet van deskundige ecologen en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethodes wordt de kwaliteit van het onderzoek zoveel mogelijk gewaarborgd. Mede in dit kader is Tauw aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, een samenwerkingsverband van adviesbureaus die ecologisch advies geven en ecologisch onderzoek verrichten.

2 Situatie en beoogde ontwikkeling

Dit hoofdstuk bevat achtergrondinformatie over de huidige situatie, het voorgenomen plan en de uit te voeren werkzaamheden.

2.1 Huidige situatie

Figuur 2.1 toont de ligging van het plangebied. Het plangebied is gelegen binnen de bebouwde kom van De Lier in de provincie Zuid Holland. Het plangebied bestaat uit verschillende verhardingen, zoals een parkeerplaats, trottoirs en een weg. Daarnaast zijn er verschillende groenstroken en enkele kleine bomen aanwezig. In en om het plangebied is al verlichting aanwezig. Figuur 2.2 geeft een sfeerimpressie van het gebied.

Figuur 2.1 Ligging van het plangebied (GIS-kaart)

Concept

Kenmerk R001-1244805KBJ-V01

Figuur 2.2 Impressie van het plangebied

2.2 Beoogde ontwikkeling

In het plangebied wordt een ondergrondse bergingskelder gebouwd voor met regenwater verdund rioolwater. Na de realisatie van de bergingskelder zal de situatie bovengrond weer worden hersteld. Bij de uitvoering van de werkzaamheden worden geen gebouwen gesloopt. Plaatselijk zal het groen uit de plantsoenen tijdelijk worden verwijderd, daarnaast wordt één boom gekapt. Gemiddeld zal na de realisatie van de bergingskelder tweemaal per jaar het opgevangen water worden geloosd op het oppervlaktewater De Lee. In de meeste situaties zal het water worden afgevoerd naar de rwzi. Naast de aanleg van de bergingskelder zullen er ook werkzaamheden plaatsvinden aan de uitstroomopening, het voornemen is om de werkzaamheden af te ronden voor de bouwvak 2017.

3 Soortenbescherming

In dit hoofdstuk wordt antwoord gegeven op de vraag of beschermde plant- en diersoorten door de beoogde activiteiten kunnen worden geschaad. Indien schade op kan treden, dan wordt aangegeven of hiervoor aanvullende maatregelen en/of een ontheffing noodzakelijk is.

3.1 Beschermingsregime en bepalingen

In de Wnb zijn bepalingen opgenomen voor de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten. Het gaat onder meer om soorten die in Nederland, maar ook in Europa in hun voortbestaan worden bedreigd. De Wnb kent drie beschermingsregimes:

- Vogels: het gaat hier om alle inheemse vogels in hun natuurlijk verspreidingsgebied. Ze zijn beschermd via de vogelrichtlijn
- Dieren en planten: het gaat hier om alle inheemse dieren en planten. Ze zijn beschermd via de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn
- Nationale soorten: het gaat hier om de soorten, die niet onder de reikwijdte van de Vogel- of Habitatrichtlijn vallen. Deze soorten zijn wel nationaal beschermd

Per beschermingsregime is bepaald welke verboden er gelden en onder welke voorwaarden ontheffing, vergunning of vrijstelling kan worden verleend door het bevoegd gezag. De bepalingen zijn samengevat in tabel 4.1. De bepalingen voorzien in een bescherming van verblijfplaatsen, evenals de bescherming tegen verstorende invloeden. Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland kan een ontheffing verlenen van de verboden als genoemd in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10.

3.2 Vrijstellingen

In de Wnb is een aantal algemene soorten amfibieën en zoogdieren beschermd onder de categorie “Nationale soorten”, zoals gewone pad, bruine kikker en konijn. Provincie Zuid-Holland heeft bevoegdheid om bij verordening deze soorten “vrij te stellen” van de ontheffing/vergunningsplicht (Provincie Zuid-Holland, 2016). Dit betekent dat geen ontheffing nodig is voor werken gericht op ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en beheer en onderhoud. Vrijgestelde soorten zijn niet meegenomen in deze toetsing.

Tabel 4.1 Verbodsbepalingen soortenbescherming onder de Wnb

	A	B	C	D	E
Verbodsbepaling	Vogels Vrl	Dieren Hrl/ Bonn/Bern	Planten Hrl/ Bonn/Bern	Dieren (‘nationaal’)	Planten (‘nationaal’)
Dieren of planten:					
Doden of vangen	3.1.1	3.5.1		3.10.1.a	
Storen/verstoren	3.1.4 (tenzij 3.1.5)	3.5.2			
Plukken, verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen			3.5.5		3.10.1.c
Onder zich hebben of vervoeren	3.2.6	3.6.2	3.6.2		
Plaatsen:					
Vernielen, beschadigen of wegnemen nesten	3.1.2				
Beschadigen of vernielen voortplantingsplaatsen		3.5.4		3.10.1.b (vaste vp)	
Beschadigen of vernielen rustplaatsen	3.1.2	3.5.4		3.10.1.b (vaste rp)	
Eieren:					
Vernielen (of –Vrl- beschadigen)	3.1.2	3.5.3			
Rapen	3.1.3	3.5.3			
Onder zich hebben	3.1.3				

Toelichting:

- Codes verwijzen naar wetsartikelen Wet natuurbescherming
- Oranje** verbodsbepaling geldt alleen wanneer sprake is van opzet
- Rood** verbodsbepaling geldt in alle gevallen, ook wanneer geen sprake is

3.3 Zorgplicht

De zorgplicht (artikel 1.11 van de Wnb) houdt in dat handelingen, die nadelige gevolgen kunnen hebben voor in het wild levende dieren en planten:

- Achterwege gelaten worden, of
- Noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
- Deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt

Het betreft alle in het wild levende dieren en planten. De zorgplicht dient onder meer als vangnet voor de bescherming van soorten waarvoor op grond van de Wnb geen specifiek verbod geldt. De zorgplicht is daarnaast van toepassing op beschermde gebieden.

3.4 Literatuuronderzoek

Op basis van literatuuronderzoek komen in en in de omgeving van het plangebied slechts weinig beschermde soort(groep)en voor. In (de omgeving van) het plangebied ontbreekt het aan bossen, bosschages en (goed ontwikkelde) oeverzones en watergangen. Het plangebied bestaat uit verharding en laag, aangeplant, groen waardoor overige beschermde soorten niet aanwezig zijn. De volgende soortgroepen zijn, op grond van het literatuuronderzoek, in de omgeving van het plangebied; vleermuizen en vogels met een jaarrond beschermde nestlocatie.

3.5 Effecten

3.5.1 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld. Er zijn drie typen leefgebied van vleermuizen te onderscheiden: verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes. Verblijfplaatsen bevinden zich, afhankelijk van de soort, in woningen of in bomen. Foerageergebieden zijn groen- of waterstructuren zoals struweel, bomenrijen en watergangen. Vliegroutes worden gevormd door lijnvormige elementen zoals bomenrijen, randen van bebouwing en watergangen.

Bij het voornemen worden geen verblijfplaatsen fysiek aangetast, de te kapen boom is slechts enkele jaren oud. Daarnaast is het plangebied al verlicht en in gebruik als onder andere parkeerplaats. Hoewel in de directe omgeving van het plangebied wel potentiële verblijfplaatsen aanwezig kunnen zijn, van vooral gewone dwergvleermuis, worden negatieve effecten uitgesloten. Er blijft meer dan voldoende ruimte beschikbaar als uitvliegruimte uit gebouwen. Het plangebied kan gebruikt worden als foerageergebied, maar dit zal niet van essentieel belang zijn. Bij de werkzaamheden wordt geen gebruik gemaakt van extra verlichting én in de omgeving is meer dan voldoende alternatief waarnaar vleermuizen (tijdelijk) kunnen uitwijken om te foerageren. Met betrekking tot vliegroutes ontbreekt het aan (onverlichte) lintvormige structuren welke kunnen dienen als vliegroute. Door het ontbreken van geschikte verblijfplaatsen binnen het plangebied en de alternatieven in de omgeving is een negatief effect uitgesloten. Het uitvoeren van aanvullend onderzoek en/of het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

3.5.2 Broedvogels

Vogels met jaarrond beschermde nesten

De nesten van deze soorten zijn het hele jaar beschermd, evenals de functionele leefomgeving rondom het nest. Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen gedaan van beschermde soorten, de te kapen boom is slechts enkele jaren oud. Wel kunnen in de naastgelegen bebouwing huismussen en/of gierzwaluwen tot broeden komen. Doordat er voldoende invliegruimte beschikbaar blijft tijdens de uitvoeringsfase worden negatieve effecten op vogels met een jaarrond beschermde nestlocatie als gevolg van de beoogde ontwikkeling uitgesloten.

Tijdens het broedseizoen beschermde vogels

De nesten van deze soorten zijn beschermd als ze als broedlocatie in gebruik zijn. Het gaat hierbij om algemene soorten zoals merel, heggenmus en meerkoet. Binnen het plangebied kunnen in de hagen en lage struiken vogels tot broeden komen. Ditzelfde geldt voor de watergang waarin de uitstroomopening wordt gerealiseerd.

Om een overtreding van de Wnb (artikel 3.1) te voorkomen wordt geadviseerd ruim voorafgaand aan de werkzaamheden zoveel mogelijk beplanting te verwijderen. Dit dient te gebeuren buiten het vogelbroedseizoen of kort nadat een ecooloog ter plekke heeft geconstateerd dat er geen broedende vogels aanwezig zijn.

4 Conclusies en aanbevelingen

In opdracht van Kroes Aannemingsbedrijf heeft Tauw onderzoek gedaan naar de consequenties van de Wet Natuurbescherming voor de realisatie van een bergingskelder onder een bestaande parkeerplaats. De ontwikkeling kan alleen doorgaan als deze niet in strijd is met de bepalingen als opgenomen in de Wnb, of als de benodigde vergunningen en/of ontheffingen worden verleend.

Welke onderdelen van de Wet natuurbescherming (hierna te noemen Wnb) zijn van belang?

Het is noodzakelijk om de ontwikkeling te toetsen aan soortenbescherming (vanwege de mogelijke aanwezigheid van flora en fauna). Een toetsing aan beschermd gebieden en houtopstanden is gelet op de ligging binnen bebouwde kom en de afstand tot beschermd gebieden niet relevant.

In hoeverre is de beoogde ontwikkeling (mogelijk) strijdig met de Wnb?

Met betrekking tot het onderdeel soortbescherming is het voornemen niet strijdig met de Wnb, mits rekening gehouden wordt met de mogelijke aanwezigheid van broedende vogels.

Zijn maatregelen en/of een ontheffing nodig?

Het aanvragen van een ontheffing is niet nodig, wel heeft het de aanbeveling om voortijdig te anticiperen op de mogelijke komst van algemene broedvogels. Door tijdig de beplanting waarin vogels tot broeden kunnen komen te verwijderen kan de kans op vertraging worden verkleind.

Wat betekent dit voor de verdere planvorming en uitvoering?

Bij de uitvoeringsfase van het voornemen is het verstandig om voldoende tijd in te plannen om de aanwezige beplanting te verwijderen. Doordat het broedseizoen reeds begonnen is kan niet

uitgesloten worden dat er al broedende vogels aanwezig zijn in het plangebied. Voorafgaand aan het uitvoeren van kap- en snoeiwerkzaamheden dient een ecooloog te controleren of er broedende vogels aanwezig zijn. De beplanting waarin vogels broeden kan pas worden verwijderd nadat de jonge vogels het nest hebben verlaten.

5 Literatuur

Provincie Zuid-Holland, 2016. Verordening uitvoering Wet natuurbescherming, publicatienr. 6788.